

שיחת השבוע

יש חדש

יום השנה לרבנית

ביום שני, כ"ב בשבט, יחול יום השנה של הרבנית חיה-מוסקא שניאורסון, רעייתו של הרבי מליובאוויטש, שנסתלקה לפני עשרים ושמונה שנים. נשי חב"ד ברחבי העולם מקיימות בסמיכות ליום הזה אירועים מיוחדים לנשים, ובהם מעלים על נס את דמותה של הרבנית, אצילות נפשה, צניעותה ומעשי החסד המיוחדים שלה.

השלוחות מתכנסות

בניו יורק המושלגת נפתח השבוע הכינוס העולמי של השלוחות - נשות השלוחים מכל קצווי תבל. כאלפיים שלוחות באות לכינוס, שבו ידונו בבעיות המיוחדות שעמן מתמודדת שליחת חב"ד - מחינוך הילדים במקומות נידחים ועד פעילות ציבורית בקרב נשים ובנות. ביום ראשון בערב יהיה ערב ההצדעה המסורתית, המסיים את הכינוס, וממנו יצאו השליחות בכוחות מחודשים להמשך שליחותן.

סמינר מעצים

ארגון התקשרות חוויה יהודית מארגן סמינר מעצים בנושא 'לנצח כל רגע מחדש', בהשתתפות הרב טוביה בולטון, הגב' רחל בולטון והדר"ר יחיאל הררי. הסמינר יהיה במלון ציפורי במושב חפץ חיים, בשבת הבאה, פרשת משפטים, כ"ז בשבט (6.2). טל' 03-9302030.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניו יורק

4:51	4:54	4:53	4:39	4:49	4:34
כניסת השבת					
5:53	5:53	5:52	5:49	5:51	5:49
צאת השבת					

336 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
נא לשמור על קדושת הגיליון

למה יש תורה שבעל-פה?

למה אין כל אדם רשאי לפרש את התורה כרצונו? אם לחכמי המשנה והתלמוד היה מותר 'לפרש' למה לנו אסור?

"וזאת התורה" - בכתב ובעל-פה יחדיו (צילום: חב"ד צפון קפריסין)

ש כיום התעניינות גוברת והולכת בתורה, ובחוגים רחבים מרגישים צורך לחזור ולהתחבר לשורשים ולמקורות. אולם אחת הטעויות הנפוצות היא התפיסה הרווחת שהואיל ויש "שבעים פנים לתורה" הרי שכל אחד ואחת יכולים לפרש את התורה כרצונם.

ההנחה המוטעית הזאת נובעת מטעות אחרת, הרואה בתורה שבעל-פה סוג של 'פרשנות מאוחרת'. אם לחכמי המשנה והתלמוד מותר 'לפרש' את התורה, גם אני יכול. האמירות האלה משקפות חוסר הבנה במהותה של התורה.

מהי 'מלאכה'?

התורה שבעל-פה לא נולדה בתקופה 'מאוחרת', אלא מיד עם נתינתה של התורה. קחו למשל את עשרת הדיברות. האם הטקסט הכתוב ברור דיו כדי שתדעו בדיוק מה עליכם לעשות? למשל, הציווי "זכור את יום השבת לקדשו". איך מקדשים את השבת? ומהו האיסור "לא תעשה כל מלאכה" - מי מגדיר מהי מלאכה האסורה בשבת? אחד יאמר ש'מלאכה' היא עבודה במפעל, ואילו השני יטען שגם חיתוך ירקות לסלט הוא 'מלאכה'.

כאשר התורה ניתנה נדרשו בני ישראל לקיימה מיד. אם שמעו במעמד הר סיני שאסור לעשות מלאכה בשבת, היו צריכים מיד לדעת מהי 'מלאכה'. לא היה אפשר לחכות ל'פרשנויות מאוחרות'.

התורה כתובה בתמציתיות רבה. מצוות רבות נאמרו למעשה בקודים. תנו לעשרה אנשים לפרש את הציווי "וקשרתם לאות על ידיך והיו לטוטפות בין עיניך", ותקבלו עשרה פירושים. אבל בני ישראל היו צריכים להניח תפילין מיד, ולכן ברור שעם הציווי הכתוב ניתן להם פירוש מפורט בעל-פה כיצד מקיימים את המצווה.

זוהי למעשה התורה שבעל-פה. אין כאן 'פרשנויות' אלא תורה שניתנה מהקב"ה בהר סיני. חלק אחד של התורה ניתן בכתב, וחלק

אחר נמסר למשה רבנו בעל-פה. לשם כך עלה משה להר סיני ושהה שם ארבעים יום. שם, בהיותו בהר, קיבל מהקב"ה את התורה שבעל-פה ואת הכללים שבהם יש ללמוד את התורה. כשירד מההר מסר את הדברים לעם ישראל, וכך הועברה התורה מדור לדור - התורה הכתובה ועמה הפירוש שניתן עמה בעל-פה.

למה כתבו?

התורה שבעל-פה הועברה מאב לבן ומרב לתלמיד. היא לא נכתבה בשל העיקרון "דברים שבעל-פה אי אתה רשאי לאומרם בכתב". היא החלה להיכתב מתוך כורח, כאשר גברו גזרותיה של מלכות רומי והתחיל להיווצר נתק בין הדורות.

רבי יהודה הנשיא חשש שהתורה תשתכח, ולכן כתב את המשנה, המרכזת את עיקרי התורה שהועברה עד אז בעל-פה. אך גם המשנה נכתבה בתמציתיות רבה, בהנחה שפירושה יועבר בעל-פה. במרוצת הזמן התברר שגם כאן מתעורר חשש שהדברים יישכחו, ולכן נכתבה הגמרא.

התורה שבעל-פה היא אפוא הפירוש המוסמך של התורה שכתב, ובה מצויים הכללים שעל פיהם יש ללמוד אותה. בתוך זה יש מרחב ל'שבעים פנים', אך הם חייבים להיות נאמנים לכללי התורה, ואז האדם זוכה להניח נדבך אמיתי בבניין המפואר של תורת ישראל.

לוותר כדי לאפשר את התשובה

השאיפה לתשובה

ההסבר לכך מצוי בדברי הרמב"ם בהלכות גניבה: "אסור לגנב דרך שחוק, או לגנב על-מנת להחזיר, או על-מנת לשלם, הכל אסור, שלא ירגיל עצמו בכך". אותו עיקרון יש להחיל על גולה. כל זמן שהחפץ הגזול מצוי ברשות הגזול, הדבר עלול להרגילו למעשי גזל, ועל כן מחובתו להשיב את הגזלה אשר גזל. לא-כן כאשר מדובר בדמי הגזלה, ולכן אין לוקחים אותם מידיו.

אך יש מקרה שגם את הגזלה עצמה אין לוקחים מן הגזול: "גזל קורה ובנא... גיתון את דמיה ולא יפסיד הבנין". גם בבסיס ההלכה הזו עומדת השאיפה לתשובה: אם הגזול ידרש להרוס את הבית כדי להשיב את הקורה הגזולה, יתרחק בסופו של דבר מעשיית תשובה. מכל זה עולה חשיבותה של "תקנת השבים", ועד שנדרש מן הגזול לוותר על הנזק שנעשה לו, ובלבד שהגזול, שהוא בדרגת 'נוטל נשמה', ישוב בתשובה.

(תורת מנחם תשמ"ח, כרך א, עמ' 358)

אמרת השבוע

עצה נכונה

האדמו"ר מאלכסנדר, רבי ירחמיאל-ישראל-יצחק, בעל 'ישמח ישראל', לא אהב שהחסידיים הבאים לבקש את עצתו מנסים להטות את דעתו לדעתם. פעם אחת, כאשר חסיד התאמץ להסביר כי ראוי שהרבי יסכים לדעתו, הגיב הרבי ואמר:

"מדוע באים לשאול את דעתי, והלא אינני סוחר או רופא וכדומה? אלא שהאדם קרוב אצל עצמו, והוא נוגע בדבר, ולכן אין הוא מסוגל לראות את האמת בצורה נכונה. לעומת זה, אני אינני נוגע בדבר וביכולתי לראות את הדברים כמות שהם ולעוץ עצה נכונה.

"אבל אם אתה מתאמץ להטות את דעתי לדעתך, כי אז אתה הפך גם אני לנוגע בדבר, ואיך אוכל ליעץ לך מה לעשות?"

פתגם חסידי

"חז"ל אמרו 'היזהרו בבני עניים, שמהם תצא תורה'. העני אינו מתבייש לבקש לחם כשהוא רעב. גם כשיאנו מבין עניין בתורה אין הוא מתבייש לשאול" (רבי דבינער מביאלה)

לידי גזל, וזה יכול להתפתח לשפיכות דמים.

ובכל-זאת, בהלכות הבאות באה תפנית מפתיעה בדברי הרמב"ם כאשר הגזול מתחרט: "אף-על-פי-כן, אם לא הייתה הגזלה קמית, ורצה הגזול לעשות תשובה ובא מאליו והחזיר דמי הגזלה, תקנת חכמים היא שאין מקבלין ממנו אלא עוזרין אותו ומוחלין לו פדי לקרב הדרך הישרה על השבים. וכל המקבל ממנו דמי הגזלה, אין רוח חכמים נוחה הימנו".

הקלת הדרך

מדובר באדם שחטא חטא חמור מאוד, הנחשב כ"נטילת נשמה", ועם זה, משעה שהוא מבקש לעשות תשובה - אין מתחשבים בנזק שנגרם לנגזל, ואין לוקחים ממנו את דמי הגזלה בחזרה, והכול כדי להקל את הדרך אל התשובה.

ולכאורה, אם התורה מרחיקה לכת כדי לסייע לגזול לחזור בתשובה, מדוע כאשר הגזלה קיימת אין מותרים אותה בידיו, כמו במקרה שהיא אינה קיימת והגזול מבקש להחזיר את דמיה?

מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף | אנכי ה' אלוקיך

מן המעיין

העולם ידע

"וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמור, אנכי ה' אלוקיך" (שמות כב). כל התורה כולה ניתנה רק כדי שכל העולם ידע ש"אנכי ה' אלוקיך".

(רבי אלימלך מליז'נסק)

השגה אישית

"אנכי ה' אלוקיך" נאמר בלשון יחיד, כי הבנת האלוקים והדעת להשגת גדולתו אינן שוות לכל נפש. כל אחד ואחד משיג על-פי מדרגותיו הרוחניות וידיעתו בתורה. לכל יחיד הבנה והשגה אחרת ב"אנכי".

(שפתי כהן)

כוחך וחיותך

מילת "אנכי" מורה על מהותו ועצמותו יתברך שלמעלה מכל תואר ושם. בחינה זו נמשכת בנשמות ישראל עד שנעשה "אלוקיך" - אלוקה שלך, כוחך וחיותך.

(תורה אור)

אות אמת

האות הראשונה מעשרת הדיברות היא א ("אנכי"); האות הראשונה של המשנה היא מ ("מאימתי"); והאות הראשונה של הגמרא היא ת ("תנא"); ויחד הן אותיות 'אמת'. זהו שנאמר (תהילים קיט) "ראש דברך אמת ולעולם כל

משפט צדקך" - "ראש דברך" של תורה שבכתב ושבעליפה - "אמת", שהם "כל משפט צדקך".

(עיטורי תורה)

קדושה בלשון מצרי

"אנכי" לשון מצרי הוא (ילקוט שמעוני). במילה הראשונה של עשרת הדיברות מרומזת תכלית ומטרת מתן תורה - המשכת קדושת התורה גם לתוך "לשון מצרי", לתוך המצרים של העולם הזה הגשמי והחומרי. על-ידי עבודה זו דווקא 'לוקחים' את ה"אנכי" - את מהותו ועצמותו יתברך.

(הרבי מליובאוויטש)

לעיני שישים ריבוא

עשרת הדיברות נפתחים ב"אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" ולא ב"אנכי... אשר בראתי שמים וארץ". כי את בריאת השמים והארץ לא ראתה עין אדם, ואילו יציאת מצרים הייתה לעיני שישים ריבוא.

(הכוזרי)

הכוח לפרוץ

בשל היות "אנכי" - עצמותו ומהותו יתברך, "אלוקיך" - כוחך וחיותך, יש ליהודי הכוח להתגבר על כל המניעות והיעיכובים ולפרוץ את כל המצרים הבאים מצד הטבע, שיהיה "הוצאתיך מארץ מצרים".

(ספר המאמרים תשי')

קבלה או מעשיות?

"רבי! רבי!", נשמע הקול.

הצדיק רבי שלום מקמינקה, שעבר בשוק ההומה של לבוב, הסב את ראשו וראה יהודי ממנה לקראתו ובידו ספר. "אני מוכר ספרים", הציג עצמו האיש. "זה ספר יקר המציאות, שיש בו צפונות התורה, רזין דרזין, והעותק שבידי יחיד במינו".

לעלל רבי שלום בספר, ועד מהרה עמד על טיבו: זה ספר קבלה עתיק ונדיר. אכן, צודק מוכר הספרים. אין להשיג את הספר הזה בשום מקום. "מכיר אני את הספר", אישר הצדיק. "כמה תבקש תמורתו?".

עיניו של המוכר ברקו. הוא נקב בסכום מפולפל. עננה עלתה על פניו של הרבי. "המחיר יקר מדי", אמר באכזבה. אולם המוכר היה נחרץ. "אינני מוכן להפחית מן המחיר שנקבתי", אמר. "רבים מבקשים לרכוש את הספר, והם ישלמו את מחירו המלא".

על אף רצונו העז לקנות את הספר, נאלץ רבי שלום לוותר. לא היה בידו הסכום הדרוש, ואין ידו משגת לשלם הון רב כליכך בעבור ספר.

שב רבי שלום לביתו, אך עדיין חש בידיו את מוגע דפי הספר העתיקים. הסודות הכמוסים הכתובים בו הסעירו את נפשו. הוא לא ידע שלווה. כיצד הניח להזדמנות שכזאת לחמוק מבין אצבעותיו?

בלילה לא הצליח לתת תנומה לעפעפיו. עם שחר מיהר לבית הכנסת, לתפילת שחרית, ואולם מיד לאחר התפילה שב הספר והתייצב מול עיניו. הוא ניסה להשכיח את העניין מליבו ולעסוק בדברים אחרים, אולם הספר טרד את מנוחתו ללא הרף.

הבין רבי שלום כי המחשבות האלה לא ירפו ממנו עד שישגי את הספר. הוא גמר אומר לשוב לעיר לבוב ולאתר את מוכר הספרים. הפעם ישלם כפי שנתבקש ובלבד שהספר יהיה באמתחתו.

ואכן, רבי שלום שם פעמיו ללבוב והחל לתור אחר מוכר הספרים. הוא התרוצץ מכאן לשם, שאל ודרש אצל עוברים ושבים, ולבסוף מצא את האיש. בהתרגשות ניגש אליו. "רצוני לקנות את הספר במחיר שנקבת בפגישתנו הקודמת", אמר.

הלה ספק את כפותיו. "מצטער,

הספר נמכר".

אכזבה קשה מילאה את ליבו של רבי שלום. לאחר רגע התנער, וביקש לדעת את זהותו של הלוקח הנכבד, שזכה בספר היקר.

"אה", השיב הלה, "זה היה דווקא שואב המים המתגורר כאן. הוא בא לביתי, שילם את מלוא הסכום, וזכה

בספר. הלא אמרתי לכם שקופצים רבים יש לספר...".

נפרד ממנו רבי שלום ושביב תקווה מפעם בליבו. אולי יתרצה האיש למכור לו את הספר. בטרם יצא לעבר הכתובת שמסר לו מוכר הספרים, נכנס לחנות סמוכה של חייט כדי לתהות על קנקנו של שואב המים.

מאת מנחם ברוד

לומדים גאולה

התורה העתידיה

הרמב"ם כותב בסוף ספרו כי חכמי ישראל נתאוו לימות המשיח כדי שיוכלו לקבל את ההתגלות הגדולה של חכמת התורה שתהיה אז. והלאו מתן תורה היה פעם אחת ויחידה ו"התורה הזאת לא תהא מוחלפת"? איך ייתכן שהנביאים מדברים (ישעיה נא, ד. וראה ויקרא רבה פרשה יג, ג) על "תורה חדשה" ועל כך שהתורה שאנו לומדים בזמן הזה היא בבחינת 'הבל' לגבי תורתו של משיח (קוהלת רבה פרשה יא, ח)?

כאן מתבהרת מהותה הפנימית של התורה. תורת החסידות מסבירה את מהות התורה על-פי ההגדרה המופיעה בספר שמואל"א (כד, ג): "כאשר יאמר משל הקדמוני". מפרש זאת רש"י (במקום אחר, על הפסוק "האלוקים אָנָּה לידו", משפטים כא, ג): "משל הקדמוני היא התורה". הגדרה זו מסייעת לנו לחדור לסוד מהותה של התורה.

משל תואם

מהו משל? כאשר קשה להביע רעיון כלשהו בצורתו העצמית, משתמשים במשל. מלבישים אותו רעיון עצמו בדברים קלים וקרובים יותר להבנה, ובאמצעותם קל יותר להבין את הרעיון. אם כן, משל הוא אותו רעיון אך ברמה נמוכה ופשוטה יותר. במשל (כאשר הוא משל אמיתי ומושלם) מצויים כל ההיבטים של הרעיון, ועל-ידו אפשר להבין את הרעיון על כל פרטיו, אלא שהמשל משמש מעין לבוש לרעיון המופשט.

לדוגמה, האור והחושך הגשמיים יכולים לשמש משל לאור וחושך בעולם השכל. החכמה נקראת אור והיעדרה מכונה חושך. אדם יכול לומר: "פתחתי את הספר ולא הבנתי שום דבר. הייתי כמו עיוור שהולך בחושך. ולפתע הבריק במוחי רעיון. כאילו הלילה הואר בזרקור ענק". כאן רואים יפה את החפיפה שבין המשל לנמשל.

יתרה מזו: מוסבר בתורת החסידות, שכאשר מדובר במשל אמיתי, משל של התורה וכדומה, לא זו בלבד שהמשל תואם את הנמשל, אלא שהוא עצמו נובע ומשתלשל ממנו. המשל שהוזכר לעיל ממחיש זאת היטב. 'אור' פירושו – בהירות, גילוי; זה האור. כאשר מדברים במושגים גשמיים, בהירות פירושה אור גשמי, וכאשר מדברים במושגים השייכים לעולם השכל, בהירות ואור פירושה חכמה. זה אותו דבר עצמו הלוכש בכל עולם לבוש המתאים לאותו עולם, ומאחר שזה אותו דבר במהותו, יכול האחד לשמש משל לשני.

התורה שלמעלה

עכשיו תובן המשמעות שבהגדרת התורה 'משל'. התורה שאנו מכירים, התורה המדברת במושגים גשמיים, השאובים מהעולם הזה, היא משל בלבד לתורה האמיתית, תורתו של הקב"ה. התורה כפי שהיא בשורשה אינה מדברת על שני בני-אדם האוחזים בטלית או על אדם המחליף פרה בחמור. היא עוסקת בעניינים רוחניים טהורים ועדינים ביותר. אלא שאותה תורה עליונה התלבשה בלבוש הגשמי, וכך יכולים אנו ללמדה. התורה שלפנינו היא אפוא משל בלבד לתורה האמיתית.

לאמיתו של דבר יש בזה אין-סוף דרגות. מכיוון שהמרחק בין הקב"ה ובין עולמנו אין-סופי, גם הדרגות הקיימות בתורה אין-סופיות הן. בעולם הגשמי עצמו אפשר ללמוד את התורה בכמה וכמה רמות, וגם בעולמות העליונים יש אין-סוף דרגות בתורה.

כיום אנו יכולים ללמוד את התורה רק כפי שהתלבשה במושגי העולם הזה, אבל על מעין זה אמרו: "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו". כשתבוא הגאולה, ייפתחו לפנינו מעיינות התורה העליונים ונוכל להבין את התורה הטהורה, כפי שהיא נלמדת על-ידי הקב"ה עצמו. וכך תהיה זו אותה תורה (כי התורה "לא תהא מוחלפת"), ועם זה – "תורה חדשה".

ארשת הפתעה עלתה על פני החייט. "שואב המים?", שאל כלא מאמין, "הוא מתגורר באחד החדרים בבית?".

"ומה טיבו של האיש?", ביקש רבי שלום לדעת.

הלה הגיב בגיחוך. "מעשיו מסתכמים בשאיבת מים מהבאר ואספקתם לבתי הלקוחות. אין הוא בא בשיחה עם הבריות, אך עושה את עבודתו נאמנה. עם זה", הנמיך הלה את קולו, "האיש מתנהג בצורה מוזרה. הוא מרבה לשחות לשוכרה, ובשוכו לביתו בערב, שיכור כלוט, עולים מחדרו קולות ויכוח רמים בינו לבין אשתו. איש מוזר", סיכם החייט את דבריו בתנועת יד מבטלת.

התיאור התמיה מאוד את רבי שלום. מה לאישיות מפוקפקת כזאת ולספר קבלה יקר המציאות? הוא החליט להתחקות אחר שואב המים המסתורי. בכל יום היה פוקד את ביתו של החייט, מקווה למצוא בו את האיש, אולם תמיד, בשעה שהגיע, התברר כי זה נעדר. ניסה רבי שלום לשנות את שעות ביקורו, אולם נראה היה ששואב המים מודע לניסיונותיו והוא מהתל בו שוב ושוב.

כשנאש מלפגוש את שואב המים, החליט להיכנס אל חדרו. באותה שעה לא היה איש בחדר. רבי שלום הבחין מיד בארגז מלא ספרים. אלה היו בעיקר ספרי קבלה, העוסקים במסתרי התורה. בין הספרים היה גם הספר הנחשק, שרבי שלום חפץ כליכך לקנות. סקרנותו של רבי שלום התעצמה.

למחרת הלך רבי שלום שנית אל חדרו של שואב המים. מה רבה הייתה הפתעתו כשגילה כי כל תכולת החדר נעלמה. ארגז הספרים, החפצים האישיים – הכול נעלם, והחדר נותר ריק לגמרי.

לפתע שמע קול מאחוריו: "אתה האיש שחיטט בחפציו של שואב המים?".

הסתובב רבי שלום בבהלה, וראה את החייט עומד מאחוריו ועל פניו ארשת כעושה. "מדוע עשית זאת? כאשר שואב המים חזר אל חדרו לא ידע את נפשו מזעם. הוא חולל כאן מהומה וצעק 'מי האיש שהעז להיכנס לביתי ולחטט בספרי המעשיות שלי?!'. לא ידעתי איך להרגיע את זעמו. למחרת בבוקר אסף את כל חפציו ונעלם".

אל תחושת ההחמצה שחש רבי שלום על הספר שלא זכה לקנות, הצטרף עתה צער על שנמנע ממנו לפגוש את הצדיק הנסתר, שהסווה את גלותו בהתנהגותו המוזרה.

(על-פי 'סיפורי נס ופלא')

היפני שחיפש אמונה אמיתית

סוף ראיתי לפני אדם מאמין שאיננו מוזר".

אין גיור ביום אחד

כעבור שלוש שנים, בהיותו בחנות ספרים, צד את עיניו ספר ביפנית על ההיסטוריה של העם היהודי. הוא קנה את הספר. "קניתי בהמשך עוד ספרי יהדות ביפנית, וקראתי אותם במשך שנה וחצי. כשנתקלתי בדברי הגמרא שאם גוי מבקש להתגייר - דוחים אותו, אמרתי לעצמי: זו האמת. כל הדתות האחרות מנסות לשכנע אותך, וכאן בדיוק להפך".

הוא החליט להתגייר, אך גילה שאין זה פשוט: "כל אחד הפנה אותי למישהו אחר, עד שאמר לי כי רצוי שאסע לארץ. התייאשתי. חשבתי שאפשר להתגייר ביפן בתוך יום אחד..."

ההורים תומכים

אך הכמיהה לאמת לא הניחה לו. הוא התפטר מהעבודה, ובכספי הפיצויים טס לארץ. כאן שקע בלימוד התורה ועבר את תהליך הגיור. "חשתי שקיום המצוות הופך אותי לאדם אנושי יותר", הוא אומר. בהמשך הקים בית בישראל. "כשבשרתי להוריי שנהפכתי ליהודי ושאני עומד להתחתן, הם קיבלו שוק. לזכותם ייאמר שקיבלו זאת בהבנה. הם מעולם לא יצאו מיפן, והפעם הראשונה שיצאו הייתה לחתונתי.

שמחת החתונה הייתה גדולה. מאות חוגגים מצד הכלה באו לשמח את הזוג הטרי. מצד החתן השתתפו שני חוגגים בלבד: הוריו היפנים. האב ישב בעזרת הגברים והאם בעזרת הנשים, לא ממש מעכלים איך נקלעו לסיטואציה הזאת. זה קרה לפני כחצי יובל. החתן הוא גלעד קינן (49), תושב בית שמש ואב לשישה ילדים. בחציו הראשון של היום הוא משמש טכנאי רנטגן ובחציו השני מתמיד בלימוד התורה. דרך ארוכה עשה מהימים שבהם היה צעיר יפני מחפש דרך, ועד הפיכתו ליהודי שומר מצוות.

מאמין שאיננו מוזר

הוא נולד ביפן ועבר את מסלול החינוך הרגיל. בהיותו בן עשרים החל לתהות על סודות היקום. "הגעתי למסקנה שבלי אמונה אין חיים", הוא מספר. תופעת הדתות ביפן פורחת, והוא ניסה לבדוק מה יש להן להציע. "ראיתי שם אנשים מוזרים והתרחקתי מהן".

באותה תקופה החל ללמוד אנגלית בבית ספר מיוחד. "היו שם מורים ממדינות רבות, ובהם מורה מישראל. עד אז לא שמעתי על ישראל ועל היהדות. פעמים רבות שמעתי מהמורה את הביטויים 'בעזרת השם', 'ברוך השם'. הדבר סקרן אותי. קיבלתי הסבר קצר על משמעות המושג אלוקים ועל אמונה. שמחתי מאוד. סוף".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

'אֵל ארץ אפיים' (הקצר)

שאלה: מה משמעות הבקשה 'אֵל ארץ אפיים' הנאמרת לפני קריאת התורה בימי שני וחמישי?

תשובה: בימי שני וחמישי, אחרי סיום התחנונים והקדיש, לפני פתיחת ההיכל (ארון הקודש) להוצאת ספר תורה, אומרים הספרדים: "אֵל ארץ אפיים... חוסה ה' על ישראל עמך... חטאנו לך... סלח נא...". בשני נוסחים, זה אחר זה. האבודרהם הביא הטעם שאומרים בראשונה 'הושיענו' ובאחרונה 'הוצילנו', כי תחילה אנו מבקשים על הגאולה השלמה מהגלות, ואחר כך אנו מבקשים כי גם בזמן היותנו בגלות יצילנו מכל רע.

כך היה המנהג הקדום בצרפת, אלא ששם אמר החזן את הנוסח הראשון והקהל אמר את הנוסח השני. בסידורים אשכנזיים, זה כשלוש-מאות שנים, נדפס הנוסח הראשון כ'מנהג אשכנז' והשני כ'מנהג פולין'.

"עתה ידעתי כי גדול ה'". גלעד קינן

רקדתי עם אבי בחתונה וכולם עמדו והתרגשו". סיפור חייו מפרנס ספר שלם. לאחר לידת בנו הראשון חזר ליפן, כדי לסעוד את הוריו. רעידת האדמה שפקדה את המדינה, לפני כשש שנים, גרמה לו להחליט לחזור לארץ. "לכל השכנים שלנו היו נזקים, ואילו אצלנו הכול נשאר שלם. היה ברור לנו שזה בזכות המזווזות. כשהחלטנו לחזור לארץ, הוריי נתנו לנו כסף לקניית בית. הקשר איתם מצויין. כשבננו הבכור חגג בר מצווה, באו הוריי שנית. הם שמחו והתרגשו לראות את ששת ילדינו", מספר גלעד.

קול הנער
מרכז ייעוץ והכוונה להורים לנערים המתמודדים עם קשיים

ידידות טורונטו
SUPPORTED BY THE FRIEDBERG CHARITABLE FOUNDATION
1800-50-15-16
kh@ff-yt.org

גפן בס"ד

ביטוח בריאות יהודי לאנ"ש
• כיסוי לניתוחים בארץ ובעולם • כיסוי לטיפולים מחליפי ניתוח • תרופות מצילות חיים • השתלות • ביטוח אמבולטורי • טיפולים מיוחדים בחו"ל

הכיסוי הרחב ביותר - בחצי עלות

077-444-7777
e-mail: info@basad.co.il (4 שלוחה)

הצורפים. אצלכם בשמחות.

WWW.HAZORFIM.COM

35% הנחה
על מגוון פמוטים וקנדלברות